

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E. Cardinalis,
Episcopi Albanensis, Seraphici Doctoris Ecclesiae, De Vita
S. Patris Francisci, Liber I.**

Bonaventura <Sanctus>

Antverpiæ, 1597

Capvt X. De studio & virtute orationis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41460

Rel. patētius.

non careret optati martyrij, & insigniēdus serua-
retur in posterū priuilegio singulari. Sic utiq; factū
est, vt ignis ille diuinus, adhuc perfectiūs ipsius
æstuaret in corde, vt post * potentiūs euaporaret
in carne. O verē beatum virum, cuius caro etsi ty-
rannico ferro non cæditur, occisi tamē agni simi-
litudine non priuatur. O, inquam, verē ac plenē
beatum, cuius animam etsi gladius persecutoris
non abstulit, palmam tamen martyrij non amisit,

CAPVT X,

De studio & virtute orationis.

S. I.
2. Cor. 5. 7.

Entiens Christi seruus Franciscus°, cor-
pore se peregrinum à Domino, cum iam
ad terrena foris desideria, per Christi ca-
ritatem totus esset insensibilis factus: ne foret abs-
que consolatione dilecti, sine intermissione orās,
spiritum Deo contendebat exhibere præsentem.
Erat quidem oratio contemplanti solatium; dum
supernarum circuitu mansionum, Angelorum
conciuiis iam factus, feruenti desiderio quærebat
dilectum: à quo solus eum carnis partes disiunge-
bat. erat & operanti præsidium: dum in omnibus
quæ agebat, de suâ diffidens industriâ, & de super-
nâ pietate confidens, per ipsius instantiam, totum
in Domino cogitatum iactabat. Orationis gra-
tiam viro religioso desiderandam super omnia,
firmiter asserbat. nullumque credens sine ipsâ in
Dei prosperari seruitio, modis quibus poterat fra-
tres suos ad eius studium excitabat. Nam ambu-
lans & sedens, intus & foris, laborans & vacans,
orationi ad eum erat intentus: vt illi videretur, non
solum quicquid erat in eo cordis & corporis, ve-
rùm etiam operis & temporis dedicasse. Solitus
erat

*1. Thess. 5.
17*

*Oratio sola-
tium ei, &
præsidium.*

*Religioso ne-
cessaria sem-
per.*

erat nullam visitationem spiritus, cum negligentia praterire. Siquidem cum offerebatur, sequebatur eam: & quamdiu Dominus concedebat, dulcedine perfruebatur oblatâ. Cum autem intentus itineri, diuini spiritus aliquos sentiret afflatus, sociis præcedentibus gradum figebat: nouamque inspirationem ad fruitionem cõuertens, gratiam non recipiebat in vacuum.

Suspendebatur multoties tanto contemplationis excessu, vt supra semetipsum raptus, & ultra humanum sensum aliquid sentiens, quid ageretur circa se exteriùs ignoraret. Transiens namque semel, per Burgum sancti sepulcri, castrum utique populosum, pro debilitate corporis subuectus a fello, obuias habuit turbas, in eum præ deuotione ruentes. Tractus autem & detentus ab eis, compressus quoque, ac multipliciter attrectatus, insensibilis videbatur ad omnia: & velut exanime corpus, de iis quæ fiebant circa ipsum, nihil penitus aduertebat. Vnde cum iam diu transito castro, turbisquæ relictis, peruenisset ad quoddam domicilium leproforum: quasi aliunde, rediens, cælestium contemplator, sollicitè requisuit, quando propinquarent ad Burgum. mens quidem ipsius in cælestibus fixa splendoribus, varietates non senserat locorum, nec temporum, nec concurrentium personarum. Quod ipsi accidisse frequentius, sociorum eius experientia multiplex comprobauit. Et quia in oratione perceperat sancti Spiritus desideratam præsentiam, tantò familiarius se offerre precantibus, quanto plus inuenit elongatos à strepitu mundanorum: ideò loca solitaria quærens, ad solitudines & Ecclesias derelictas oraturus nocte pergebat. vbi dæmonum pugnas horribiles frequenter sustinuit:

qui

2. Cor. 6. 12

2.

Rapitur in
mens excessus.

Dæmones
orantem in-
terurbare
conantur.

qui secum sensibiliter confligentes, nitebantur ipsum ab orationis studio perturbare. Ipse vero armis munitus caelestibus, quanto vehementius impetebatur ab hostibus, tanto fortior in virtute, & feruentior reddebatur in prece. fidenter dicens ad Christum; *Sub umbra alarum tuarum protege me, a facie impiorum, qui me afflixerunt.* Ad daemones autem; *Facite quicquid in me valetis, maligni spiritus, & fallaces.* Non enim potestis, nisi quantum vos manus superna relaxat: & ego ad perferendum omnia, quae illa infligenda decreuerit, cum omni iucunditate paratus assisto. quam mentis constantiam superbi daemones non ferentes, abscedebant confusi.

Psalm. 16. 2.

Non possunt
quicquam, nisi
Deo permittente.

3.

Vir autem Dei solitarius remanens, & pacatus, nemora replebat gemitibus, loca spargebat lacrymis, pectora manu tondebat: & quasi occultius secretarium nactus, confabulabatur cum Domino suo. Ibi respondebat Iudici, ibi supplicabat Patri, ibi colloquebatur amico. Ibi quoque a fratribus ipsum pie obseruatis, aliquoties auditus est, clamorosis gemitibus apud diuinam pro peccatoribus interpellare clementiam: deplorare etiam alta voce, quasi coram se positam Dominicam passionem. Ibi visus est nocte orans manibus ad modum crucis protensis, toto corpore subleuatus a terra, & nubecula quadam fulgente circumdatus: ut illustrationis mirabilis intra mentem, mira circa corpus perlustratio testis esset. Ibi etiam, sicut certis est comprobatum iudiciis, incerta sibi & occulta diuinæ sapientiae pandebantur: quamuis illa non vulgaret exterius, nisi quantum Christi urgebat caritas, & proximorum utilitas exigebat. Dicebat enim, *Leui mercede rem imprenabilem contingit amitti: & illum qui dedit, ad non dandum iterum facile prouocari.*

Orans manibus
extensis,
in aërem subleuatur.

Quan

Quando à priuatis redibat orationibus, quibus pene in virum alterum murabatur, summoperè studebat conformare se ceteris: ne fortè quod foris ostèderet, aura fauoris intus à mercede euacua-
ret. Cùm in publico, subitò afficeretur visitatus à Domino. semper aliquid obiiciebat astantibus, ne sponsi familiares*attactus forinsecus vulgarentur. Exsecrationes, gemitus, duros anhelitus, extrinsecos nutus, orans inter fratres deuitabat omnino: siue quia diligebat secretum, siue quia ad interiora reintrans, totus ferebatur in Deum. Sæpe talia familiaribus dixit; Quando seruus Dei orans visitatur diuinitus, dicere debet; Istam consolationem, mihi peccatori & indigno de cælo misisti Domine, & ego illam tuæ committò custodia: quia thesauri tui me sentio esse latronem. Cùm autem ab oratione reuertitur, sic debet se pauperulum, & peccatorem ostendere, ac si nullam sit nouam gratiam consequutus.

Orante autem viro Dei in loco de Portiunculâ, contigit Assisinatem Episcopum venire ad eum, ut erat solitus, visitandum. Qui mox ut locum fuit ingressus, ad cellam, in quâ Christi seruus orabat, plus debito fidenter accessit: pulsatoque ostiolo, intraturum se ingerens, dum caput immisit, sanctumque orantem conspexit; repentino timore concussus, obrigescens membris, etiam loquelam amisit. Subitoque voluntate diuinâ per vim foras propulsus, retrogrado pede, procul abductus est. Stupefactus Episcopus, ad fratres festinauit, ut potuit: Deoque sibi restituente loquelam, primo verbo confessus est culpam.

Contigit tempore quodam, Abbatem monasterij sancti Iustini, de Episcopatu Perusij, obuiare famulo Christi. Quo viso Abbas deuotus, celeriter

4.

Visitationem
Domini a s-
condensâ &
gratiam
al. uicacibus;

5.

Oratio eius
ut Deo pla-
ceret.

6.

ter

ter de equo descendit: vt & viro Dei reuerentiam faceret, & de salute animæ aliqua cum ipso conferret. Tandem habitâ collatione suavi, Abbas abcedens, orari pro se humiliter petit. Cui vir Deo cæcis respondit; Orabo libenter. Parum itaq; discedente Abbate, dixit fidelis Franciscus ad socium; Expecta frater modicum: quia debitum volo soluere, quod promisi. Orante autem illo, subito Abbas insolitum calorem, & dulcedinem hactenus inexpertam sensit in spiritu: ita quod in excessu mentis effectus, totus à seipso in Deum defecit. Parua morula substitit: & in se reuersus, virtutem orationis sancti Francisci cognouit. Maiore proinde circa Ordinem semper amore flagrauit, multisq; factum pro miraculo retulit.

7. Solitus erat vir sanctus horas Canonicas nõ minus timoratè Deo persoluere, quàm deuotè. Nam licet oculorum, stomachi, splenis, & hepatis ægritudine laboraret, nolebat tamen muro vel parieti inhærere dum psalleret: sed horas semper erectus, & sine capitiõ, non gyrouagis oculis, nec cum aliqua syncopâ persoluebat. Siquando esset in itinere constitutus, figebat tunc temporis gressum: huiusmodi consuetudinem reuerentem & sacram, propter pluuiarum inundantiam non omittens. Dicebat enim, si quietè comedit corpus cibum suum, futurum cum ipso vermium esca: cum quãtã pace & tranquillitate accipere debet anima cibum vitæ? Grauitè etiã se putabat offendere, si quando orationi deditus, vanis phantasmatis interiùs vagaretur. Cùm aliquid tale accideret, non parcebat confessioni, quin illud protinus expiaret. Hoc studium sic in vsum conuerterat, vt rarissimè muscas huiusmodi pateretur.

8. Fecerat in Quadragesimã quadam vasculum

vnum,

*Reuerentia
eius et
tenus ani-
mus in ora-
tione.*

unum, ut minutias temporis, ne omnino exciderent, occuparet. Quod cum dicenti Tertiam, in memoriam veniens, paululum ipsius animum distraxisset: motus feruore spiritus, vasculum igne consumpsit, dicens: Sacrificabo illud Domino, cuius sacrificium impediuit. Psalmos cum tantâ metis & spiritus attentione dicebat, quasi Deum præsentem haberet: & cum nomen Domini in eis occurreret, præ suauitatis dulcedine, labia sua lingere videbatur. Ipsum quoque Domini nomen, non solum cogitatum, verum etiam prolatum & scriptum, reuerentiâ volens honorare præcipuâ: fratribus persuasit aliquando, ut omnes schedulas scriptas vbicunque repertas, colligerent, mundoque loco reponerent; ne forte sacrum illud nomen ibi scriptum, contingeret cõculcari. Nomen autem Iesu cum exprimeret vel audiret, iubilo quodam repletus interiùs, totus videbatur exteriùs alterari: ac si mellifluus sapor gustum, vel harmonicus sonus ipsius immutasset auditum.

Contigit autem anno tertio ante obitum suum, ut memoriam natiuitatis pueri Iesu, ad deuotionem excitandam, apud castrum Græcij disponeret agere, cum quanto maiori sollemnitate valeret. Ne verò hoc leuitati posset adscribi: à summo Pontifice petita & obtentâ licentiâ, fecit præparari præsepium, apportari fœnum, bouem & asinum ad locum adduci. Aduocantur fratres, adueniunt populi, personat silua voces: & venerabilis illa nox luminibus copiosis & clavis, laudibusque fonoris, & consonis, & splendens efficitur, & sollennis. Stabat vir Dei coram præsepio pietate repletus, respersus lacrymis, & gaudio superfus. Celebrantur Missarum sollemnia super præsepe, Leuitâ Christi Francisco sacrum Evangelium

Psallere consuevit quasi Deo præsentia
1. Cor. 14. 15

Ita ipse in suo testamento.

Iesu nomẽ illi subilum.

9.

Natalem Domini in eo celebrat.

Leuita Christi Francisco cantat Evangelium.

*Concionatur
de puero à
Bethlehem.*

*Eum brachijs
cõplexabatur.*

gelium decantante. Prædicat deinde populo circunstante de natiuitate Regis pauperis: quæ cum nominare vellet, puerum de Bethleem, præ amoris teneritudine nūcupabat. Miles autem quidam virtuosus & verax, qui propter Christi amorem seculari relicta militiâ, viro Dei magnâ fuit familiaritate coniunctus, dominus Ioannes de Græcio, se vidisse asseruit, puerulum quendam valde formosum in illo præsepio dormientem: quem B. Pater Franciscus ambobus complexans brachijs, excitare videbatur à somno. Hanc siquidem deuoti militis visionem, non solum videntis sanctitas credibilem facit: sed & designata veritas comprobatur, & miracula subsequuta confirmant. Nam exemplum Francisci consideratum à mundo, excitatiuum est cordium, in fide Christi torpentium; & scœnû præsepj reseruatam à populo, mirabiliter sanatiuum fuit brutorum languentium, & aliarû repulsiuum pestium diuersarum, glorificante Deo per omnia feruum suum, sanctæq; orationis efficaciam euidentibus miraculorum prodigijs demonstrante.

CAPVT XI.

*De intelligentiâ Scripturarum. & Spiritus
Prophetiæ.*

S. I.

D tantam autem mentis serenitatem, indefessum orationis studium, cum continuâ exercitatione virtutum, virum Dei perduxerat; vt quamuis non habuerit Sacrarû literarum peritiâ per doctrinam, æternæ tamen lucis irradiatus fulgoribus, scripturarum profunda miro intellectus scrutaretur acumine. Penetrabat enim ab omni labe purum ingenium, mysteriorum abscondita. & vbi magistralis scientia foris stat,

*Scripturarum
profunda pe-
netrabat*

affectus